

Statenmededeling

Onderwerp

Financieel Voorjaarsbericht 2019

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS: 4482806

PS: 4487052

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Voorstel

Kennismemen van het Financieel Voorjaarsbericht 2019 als input voor de nieuwe bestuursperiode.

Aanleiding

Hierbij doen wij u ons Financieel Voorjaarsbericht toekomen. Dit Financieel Voorjaarsbericht heeft in dit verkiezingsjaar dezelfde functie als de actualisering van het financieel beeld als onderdeel van de Perspectiefnota in een niet-verkiezingsjaar.

In het Financieel Voorjaarsbericht actualiseren wij het financiële beeld zodat u die kunt gebruiken als input voor de onderhandelingen over een nieuw bestuursakkoord.

Uitgangspunt voor dit Financieel Voorjaarsbericht is de [uitwerking van motie M6 "Inspelen op financiële duurzaamheid"](#) die wij als bijlage bij de begroting 2019 aan Provinciale Staten hebben doen toekomen.

In dit Financieel Voorjaarsbericht actualiseren wij het beeld van de vrije begrotingsruimte en de prognose van de inkomsten uit vermogen. Tevens maken wij inzichtelijk voor welke taken/programma's de tijdelijk beschikbaar gestelde middelen en/of capaciteit aflopen. Tenslotte doen wij u voorstellen voor aanscherping van de huidige P&C-cyclus.

Actualisering vrije begrotingsruimte

In de begroting 2019 en de uitwerking van motie M6 is een vrije begrotingsruimte gepresenteerd van in totaal ruim € 255 mln voor de jaren

2019 - 2023. Bij de behandeling van de begroting zijn amendementen aangenomen en sinds die tijd heeft besluitvorming plaatsgevonden over de Energieagenda, de Legesverordening en de Slotwijziging, waarbij een beroep op de vrije begrotingsruimte is gedaan. Dit geeft het volgende beeld.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

(bedragen x € 1mln)	2019	2020	2021	2022	2023	2019-2023
Vrije begrotingsruimte bij begroting 2019*	23,5	59,9	60,2	59,7	52,4	255,7
Mutaties sinds begrotingsbehandeling	- 2,8	- 1,0	- 0,7	- 0,7	- 0,7	- 5,9
Actuele vrije begrotingsruimte	20,7	58,9	59,5	59,0	51,7	249,8

* Door verschuivingen tussen jaren en afrondingsverschillen kunnen de bedragen licht afwijken van in de uitwerking motie M6 gepresenteerde bedragen.

Keuzemogelijkheden ontwikkeling vrije begrotingsruimte

In de uitwerking motie M6 hebben wij drie draaiknoppen inzichtelijk gemaakt die de vrije begrotingsruimte kunnen beïnvloeden:

- indexering lasten in de meerjarenbegroting;
- wijze van raming accres Provinciefonds;
- indexering opcenten MRB.

Indexering lasten

De afgelopen bestuursperiode hebben we de raming van de lasten in de meerjarenbegroting niet geïndexeerd. In het kader van het zo reëel mogelijk ramen van lasten achten wij het wenselijk om de lasten in de meerjarenbegroting vanaf 2020 wel weer te indexeren. De indexering van de lasten kan gedeeltelijk worden opgevangen door aanwending van de stelpost indexering. Het grootste deel gaat ten koste van de vrije begrotingsruimte.

In onderstaande tabel is aangegeven hoe groot de (cumulatieve) lastenstijging is uitgaande van een prijs- en loon gevoelig volume van onze begroting van ca. € 400 mln en op basis van de op dit moment bekende prijs- en loonindices voor de komende jaren (op basis van MEV 2018; 2,4% - 3,0% per jaar). De lastenstijging valt iets lager uit ten opzichte van de in uitwerking motie M6 gepresenteerde lastenstijging.

(bedragen x € 1mln)	2020	2021	2022	2023	2020-2023
Ontwikkeling lasten (- is stijging)	- 9,4	- 19,2	- 30,0	- 41,1	- 99,7
Aanwending stelpost indexering	3,9	4,0	4,0	4,0	15,9
Effect op vrije begrotingsruimte	- 5,5	- 15,2	- 26,0	- 37,1	- 83,8

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

Raming accres Provinciefonds

In samenhang met de indexering van de lasten in de meerjarenbegroting, achten wij het eveneens wenselijk om ook onze inkomsten zo reëel mogelijk te ramen.

Tot nu toe gingen wij hier zeer behoedzaam mee om. Alleen 80% van het accres in jaar t en 60% van het accres in jaar t+1 werd geraamd.

Wij achten het mogelijk en verantwoord om het accres – nog steeds met inachtneming van een zekere behoedzaamheid – meerjarig in onze meerjarenbegroting te ramen. Deze behoedzaamheid komt tot uiting door voor het jaar t het accres voor 80% en voor de jaren daarna voor 60% te ramen. Deze wijze van ramen sluit ook meer aan bij hoe andere provincies hiermee omgaan.

Tegelijkertijd stellen wij voor deze nieuwe ramingsmethodiek over 2 jaar te evalueren en zonodig te heroverwegen.

Het effect van deze andere wijze van ramen op de vrije begrotingsruimte is als volgt.

(bedragen x € 1mln)	2020	2021	2022	2023	2020-2023
Effect ramen accres op vrije begrotingsruimte	7,6	13,9	21,2	29,0	71,7

Indexering opcenten MRB

De afgelopen bestuursperiode zijn de opcenten MRB constant gehouden en ook niet geïndexeerd. Het opcententarief is 76,1 en de jaarlijkse opbrengst is in de meerjarenbegroting geraamd op € 257 mln.

Voor de nieuwe bestuursperiode ligt de keuze om al dan niet te indexeren opnieuw voor.

In de uitwerking van motie M6 zijn drie scenario's voor indexatie van de opcenten MRB uitgewerkt inclusief het effect dat zij hebben op de vrije begrotingsruimte.

(bedragen x € 1mln)	2020	2021	2022	2023	2020-2023
Basisvolume opcenten MRB	257	257	257	257	
Effect op vrije begrotingsruimte:					
a. "opcenten bevroren" (0%) (opcententarief)	0 (76,1)	0 (76,1)	0 (76,1)	0 (76,1)	0
b. "tabelcorrectiefactor" (1,25%) (opcententarief)	3,2 (77,1)	6,5 (78,0)	9,8 (79,0)	13,1 (80,0)	32,6
c. "obv uitgavenindices" (2,5%) (opcententarief)	6,4 (78,0)	13,0 (80,0)	19,8 (82,0)	26,7 (84,0)	65,9

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

Aanvullend op de informatie uit de uitwerking motie M6 hebben wij nu in beeld gebracht wat de mogelijke consequenties van verdergaande elektrificatie van het voertuigenpark voor de opbrengst opcenten MRB en dus voor de inkomsten in onze meerjarenbegroting zijn.

We hebben hiervoor twee scenario's uitgewerkt betreffende de groei van het aantal elektrische voertuigen in onze provincie; een behoudend scenario op basis van de evaluatie Autobrief II en een ambitieus scenario gebaseerd op een onderzoek dat in opdracht van het IPO is uitgevoerd.

Dit levert het volgende beeld op.

Ontwikkeling aantal elektrische voertuigen	2020	2021	2022	2023	2020-2023
Inkomstenderiving x € 1mln					
Aantal elektrische voertuigen 2018: 4.742					
Ontwikkeling de komende jaren:					
a. "behoudend scenario" (inkomstenderiving)	7.300 (- 1,0)	12.000 (- 2,9)	21.600 (- 6,9)	30.000 (-10,4)	- 21,2
b. "ambitieuze scenario" (inkomstenderiving)	13.200 (- 3,5)	21.000 (- 6,6)	32.400 (- 11,3)	48.000 (- 17,7)	- 39,1

Een keuzemogelijkheid is om de verwachte inkomstenderiving te compenseren door het opcententarief voor niet-elektrische auto's te verhogen.

Voor het "behoudend scenario" betekent dit een verhoging van het tarief met 3,2 punten tot 79,3 in 2023; voor het "ambitieuze scenario" met 5,6 punten tot 81,7 in 2023.

Analyse reserves

Aanvullend op de uitwerking van motie M6 hebben wij ook onze reserves geanalyseerd op mogelijke ruimte in de reserves die vrij zou kunnen vallen naar de vrije begrotingsruimte of de Investeringsagenda, zodat deze middelen opnieuw ingezet kunnen worden.

Wij hebben hierbij als uitgangspunt gehanteerd dat middelen uit de reserve kunnen vrijvallen als deze niet (meer) nodig zijn om de doelstellingen waarvoor de reserve is ingesteld te realiseren.

Dit heeft geleid tot een vrijval van € 9,6 mln uit de risicoreserve Ontwikkelbedrijf en € 0,3 uit de reserve Provinciaal Waterplan.

Bij de vrijval uit de risicoreserve Ontwikkelbedrijf dient de kanttekening geplaatst te worden dat dit deel van de risicoreserve niet meer nodig is gegeven het huidige risicoprofiel van het Ontwikkelbedrijf.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

(bedragen x € 1mln)	2019	2020	2021	2022	2023	2020-2023
Effect analyse reserves op vrije begrotingsruimte	9,9	-	-	-	-	9,9

In de uitwerking motie M6 is reeds aangegeven dat het restant van de vrijval middelen Breedbandfonds (€ 41 mln), die zijn geormerkt voor digitalisering, desgewenst heroverwogen kan worden.

Voor de reserves die gekoppeld zijn aan de uitvoering van de ambities uit de afgelopen bestuursperiode (m.n. de 3^e tranche Investeringsagenda) zal in de jaarrekening 2018 verantwoord worden wat er (financieel) reeds gerealiseerd is en wat in de komende jaren nog aan middelen geraamd is cq wordt om de ambities te realiseren. Op dat moment kan desgewenst besluitvorming plaatsvinden over een eventuele andere inzet van de restantmiddelen.

Vrije begrotingsruimte nieuwe bestuursperiode

Op basis van het bovenstaande komen wij tot het volgende beeld van de vrije begrotingsruimte die beschikbaar is voor de nieuwe bestuursperiode. Hierin hebben wij het effect van de indexering van de meerjarenraming, van de andere wijze van raming van het accres Provinciefonds en van de analyse reserves verwerkt.

(bedragen x € 1mln)	2019	2020	2021	2022	2023	2019-2023
Actuele vrije begrotingsruimte	20,7	58,9	59,5	59,0	51,7	249,8
-/- indexering lasten	-	-5,5	-15,2	-26,0	-37,1	-83,8
+/+ raming accres PF	-	7,6	13,9	21,2	29,0	71,7
+/+ analyse reserves	9,9	-	-	-	-	9,9
Vrije begrotingsruimte nieuwe bestuursperiode	30,6	61,3	58,2	54,2	43,6	247,9
Ruimte in Investeringsagenda						41,0

De vrije begrotingsruimte kan vergroot worden door ervoor te kiezen de opcenten MRB de komende bestuursperiode te indexeren. Scenario's hiervoor hebben wij hiervoor in beeld gebracht inclusief het mogelijke effect van verdere elektrificatie van het voertuigenpark.

Een andere mogelijkheid om de vrije begrotingsruimte te vergroten is door bestaand beleid om te buigen. Door bestaand beleid te stoppen of te extensiveren, kunnen middelen worden vrijgespeeld om daarmee nieuwe ambities te realiseren. Deze ombuigingen hoeven zich niet te beperken tot de exploitatie- en investeringslasten in de meerjarenbegroting, maar kunnen zich ook richten op de middelen die gereserveerd zijn om doelstellingen op termijn te realiseren.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

Beroep op vrije begrotingsruimte

In het kader van de aanwending van de vrije begrotingsruimte dient rekening te worden gehouden met de dekking van de definitieve bijdrage voor het Wilhelminakanaal en met de kosten die verbonden zijn aan een nieuwe CAO. De hoogte van het beroep op de vrije begrotingsruimte is afhankelijk van de definitieve overeenkomst en van de uitkomst van de onderhandelingen. Deze onderwerpen zijn als zodanig aangekondigd in het statenvoorstel bij de [Perspectiefnota 2018](#) (blz. 9/15) resp. [bij de begroting 2019](#) (blz. 7/12).

Aflopende middelen en capaciteit

Behalve in de vrije begrotingsruimte willen wij u in dit Financieel Voorjaarsbericht ook inzicht geven in tijdelijke beleidsinitiatieven waarvoor – onder meer gekoppeld aan de uitvoering van het bestuursakkoord – tijdelijke middelen en personele capaciteit beschikbaar zijn gesteld. Met het aflopen van deze tijdelijke middelen in de komende bestuursperiode eindigt ook de (extra) inzet voor het betreffende beleidsinitiatief, behalve als het nieuwe provinciebestuur besluit hiervoor opnieuw middelen en capaciteit in te willen zetten. Dit vraagt om een expliciete keuze en besluit van het nieuwe bestuur om het beleidsinitiatief al dan niet voort te zetten en hiervoor middelen ter beschikking te stellen.

In de bijlage is aangegeven voor welke activiteiten, welke middelen en capaciteit aflopen.

Inkomsten uit 'vermogen'

In de uitwerking van motie M6 hebben wij inzicht gegeven in de ontwikkeling van de inkomsten uit vermogen de komende jaren. Deze prognoses hebben wij nu geactualiseerd.

In onze meerjarenraming en daarmee in het bepalen van de vrije begrotingsruimte houden we sinds de verkoop van de Essent-aandelen rekening met een structurele inkomst uit vermogen van € 122,5 mln per jaar. Dit is inclusief het jaarlijks dividend Enexis: €30,8 mln. Het bedrijfsresultaat van Enexis kan (structureel of incidenteel) variëren en leiden tot hogere of lagere dividenduitkeringen. Naast voorschriften van het Rijk over tarieven en ratio's

heeft Enexis de komende jaren te maken met opgaven vanuit het klimaatakkoord.

Tevens is rekening gehouden met een financieringsresultaat van € 16,2 mln. De resterende € 75,5 mln per jaar betreft beleggingsopbrengsten. Tot nu hebben we deze beleggingsopbrengsten gerealiseerd, maar door de lage rente staat de jaarlijkse beleggingsopbrengst onder druk en is de verwachting dat we vanaf 2020 bij een gelijkblijvende lage rentestand de beoogde beleggingsopbrengst niet meer zullen realiseren. Dit ondanks diverse maatregelen die wij de afgelopen jaren getroffen hebben om het rendement op onze beleggingen binnen een aanvaardbaar risicoprofiel te optimaliseren.

Op deze situatie hebben wij geanticipeerd door de afgelopen jaren een dividend- en rentereserve te vormen. Deze reserve bevat eind 2019 naar verwachting ca. € 190 mln en is ruimschoots voldoende om de komende jaren de inkomsten uit vermogen in onze meerjarenbegroting aan te vullen tot de beoogde € 122,5 mln.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

(bedragen x € 1mln)	2019	2020	2021	2022	2023
Budgettair opgenomen in Meerjarenraming	122,5	122,5	122,5	122,5	122,5
* dividend Enexis en financieringsresultaat	47,0	47,0	47,0	47,0	47,0
* beleggingsopbrengsten	83,7	72,7	69,2	68,1	53,5
* mutatie Dividend- en rentereserve	8,2	-2,8	-6,3	-7,4	-22,0
Verloop Dividend- en rentereserve	189,8	187,0	180,7	173,3	151,3

Bij gelijkblijvende omstandigheden – bij het opstellen van de Begroting 2019 zijn we uitgegaan van een herbeleggingsrendement van 1,5% - is de Dividend- en rentereserve toereikend om ook in de bestuursperiode 2023 – 2027 de inkomsten uit vermogen in onze meerjarenraming tot een bedrag van € 122,5 mln aan te vullen.

Ten opzichte van de ramingen die gepresenteerd zijn bij de Begroting 2019 zijn de verwachte ontwikkelingen van de Rente- en Dividendreserve iets verbeterd. Daardoor daalt deze reserve de komende jaren ongeveer € 2 miljoen minder per jaar dan eerder was geraamd.

Uiteraard blijven we zoeken naar mogelijkheden om het rendement op ons vermogen te optimaliseren. In dit kader wordt een meer omvattende verkenning uitgevoerd over de bredere inzet van de middelen in de Immunisatieportefeuille.

Om een indruk te geven van de afhankelijkheid van de renteontwikkeling bij het realiseren van inkomsten uit vermogen hebben wij een aantal scenario's ten aanzien van de renteontwikkeling en het effect daarvan op het verloop van de Dividend- en rentereserve in beeld gebracht.

Hieronder volgt een drietal scenario's die een goed beeld geven van de effecten van mogelijke renteontwikkelingen.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

Scenario 1: *Herbeleggingsrendement met variabele marktrente bij toekomstige uitzettingen bij decentrale overheden.*

In dit scenario wordt niet gerekend met een vast herbeleggingsrentepercentage van 1,5% maar een variabel herbeleggingsrendement dat uitgaat van verwachte marktrente bij toekomstige uitzettingen. De looptijden zijn gericht op een geleidelijke vrijval in de toekomst. Dit levert een iets beter resultaat op dan bij een vast herbeleggingsrendement van 1,5%. Doordat uitgeleend wordt aan decentrale overheden wordt het rendement nog iets hoger. Dit scenario is het meest realistische. De herbeleggingen die nu worden uitgevoerd zijn in de meeste gevallen uitzettingen bij decentrale overheden.

In dit scenario zullen de beleggingsrendementen in totaal iets toenemen maar zal het beeld niet wijzigen van een op termijn afnemende Dividend- en rentereserve.

(bedragen x € 1mln)	2019	2020	2021	2022	2023
Budgettair opgenomen in Meerjarenraming	122,5	122,5	122,5	122,5	122,5
* dividend Enxsis en financieringsresultaat	47,0	47,0	47,0	47,0	47,0
* beleggingsopbrengsten	83,6	72,7	69,9	71,3	57,3
* mutatie Dividend- en rentereserve	8,1	-2,8	-5,6	-4,2	-18,2
Verloop Dividend- en rentereserve	189,7	186,9	181,3	177,1	158,9

Scenario 2: *Herbeleggingsrendement met variabele marktrente bij toekomstige uitzettingen bij de schatkist (schatkistbankieren).*

De voorlopige uitkomsten van de beleidsevaluatie Schatkistbankieren geven geen aanleiding om te veronderstellen dat het beleid van het Rijk rond schatkistbankieren binnen afzienbare tijd zal wijzigen.

Ook in dit scenario zijn de looptijden gericht op een geleidelijke vrijval in de toekomst. Doordat de rente die het Ministerie van Financiën vergoedt lager is dan de marktrente, levert dit scenario een slechter resultaat dan het vorige en waardoor de aanspraak op de Dividend- en rentereserve hoger wordt. Deze zal daardoor nog sneller afnemen.

(bedragen x € 1mln)	2019	2020	2021	2022	2023
Budgettair opgenomen in Meerjarenraming	122,5	122,5	122,5	122,5	122,5
* dividend Enxsis en financieringsresultaat	47,0	47,0	47,0	47,0	47,0
* beleggingsopbrengsten	82,8	71,6	67,0	65,0	50,3
* mutatie Dividend- en rentereserve	7,3	-3,9	-8,5	-10,5	-25,2
Verloop Dividend- en rentereserve	188,9	185,0	176,5	166,0	140,8

Scenario 3: *Benodigd herbeleggingsrendement voor op peil houden Dividend- en rentereserve.*

Dit is een scenario waarbij er op lange termijn een stabiele situatie is waarbij het vermogen in stand blijft en een jaarlijks rendement wordt gerealiseerd om de begroting op peil te houden. Dat scenario doet zich voor indien de marktrente structureel stijgt naar ongeveer 2,76%.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

(bedragen x € 1mln)	2019	2020	2021	2022	2023
Budgettair opgenomen in Meerjarenraming	122,5	122,5	122,5	122,5	122,5
* dividend Enexis en financieringsresultaat	47,0	47,0	47,0	47,0	47,0
* beleggingsopbrengsten	85,6	75,0	75,2	81,6	68,2
* mutatie Dividend- en rentereserve	10,1	-0,5	-0,3	6,1	-7,3
Verloop Dividend- en rentereserve	191,7	191,2	190,9	197,0	189,7

Het resultaat van dit scenario kan ook bereikt worden met een toename van de omvang van het vermogen. Om daarbij een beeld te schetsen: Uitgaande van een vast herbeleggingsrendement van 1,5% zou een aanvulling van het vermogen nodig zijn van ongeveer € 1,2 miljard om een stabiele situatie te krijgen.

Aanscherping P&C-cyclus

De afgelopen bestuursperiode hebben wij diverse signalen vanuit Provinciale Staten gekregen ten aanzien van de P&C-cyclus. Op basis van deze signalen hebben wij waar mogelijk de P&C-processen en de P&C-documenten continu aangescherpt en verbeterd. Daarnaast is er een aantal mogelijke verbeterpunten waarvan het goed is daar aan het begin van een nieuwe bestuursperiode bij stil te staan, temeer ook omdat daarvoor wellicht de Financiële Verordening aangepast dient te worden.

Sturings- en Verantwoordingscyclus (S&V)

Het lijkt wellicht louter cosmetisch, maar wij stellen voor de term Sturings- en verantwoordingscyclus te gaan gebruiken in plaats van P&C-cyclus. P&C heeft (te)veel een connotatie met financiën terwijl juist het primaat van het beleid (beoogde resultaten en inspanningen om de doelstellingen te bereiken) en de koppeling tussen beleid en financiën relevant is.

Aanscherping Perspectiefnota

De perspectiefnota is het startpunt van de jaarlijkse S&V-cyclus. Provinciale Staten geven in de perspectiefnota richting aan de verdere invulling van de strategische koers van de provincie. De afgelopen bestuursperiode vond in de perspectiefnota tevens middelenallocatie plaats en werden financiële knelpunten opgelost. Hiermee kwam de hoofdfunctie van de perspectiefnota in het gedrang.

Voorstel is daarom om in de nieuwe bestuursperiode de perspectiefnota weer toe te spitsen op zijn strategische en beleidsmatige functie als startpunt van de jaarlijkse S&V-cyclus. De verdere uitwerking van die koers en de middelenallocatie krijgt vervolgens zijn beslag in de begroting. Knelpunten (afwijkingen) kunnen worden opgelost in het verband van een bestuursrapportage.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

Een ander aandachtspunt betreft de timing van de jaarrekening en de perspectiefnota. Regelmatig is de wens geuit om eerst de jaarrekening en pas daarna de perspectiefnota te behandelen. Wij raden dit af om twee redenen:

- Om verder invulling te geven aan de strategische koers van de provincie is het niet nodig om over de meest recente jaarrekening te beschikken. Veel meer bepalend voor de strategische koers dan de realisatie over het afgelopen jaar, is de informatie uit beleidsevaluaties en beleidsonderzoek. Wanneer de functie van de perspectiefnota zich weer toespitst op het verder invulling geven aan die strategische koers en niet meer op middelenallocatie en het oplossen van knelpunten, is ook het meenemen van een incidenteel rekeningresultaat in de perspectiefnota minder relevant.
- De provinciale jaarrekening wordt door PS doorgaans vastgesteld in de 3^e week van mei. Daarmee behoren we tot de 'snelste' provincies. Praktisch gezien is het zeer lastig om de vaststelling van de jaarrekening eerder in het jaar te laten plaatsvinden, omdat ook de informatie uit de jaarrekeningen van onze verbonden partijen daarin verwerkt moet worden en bovendien uw accountant voldoende tijd moet hebben om de jaarrekening te controleren. Behandeling van de perspectiefnota na de jaarrekening zou dan betekenen dat de perspectiefnota niet eerder dan in juni behandeld kan worden. Daarmee wordt de tijd te kort om de richting die in de perspectiefnota gegeven wordt nog uit te werken in de begroting.

Van één naar twee bestuursrapportages

Provinciale Staten hebben de wens geuit om tussentijds vaker te kunnen bijsturen. Door Provinciale Staten eerder te informeren over afwijkingen en knelpunten, worden zij hiertoe in staat gesteld. Dit kan gerealiseerd worden door het invoeren van een tweede bestuursrapportage ter behandeling in PS in het tweede kwartaal.

Wij stellen voor hieraan invulling te geven door de begrotingswijziging bij de jaarstukken uit te bouwen tot een bestuursrapportage die met de jaarstukken in mei ter besluitvorming in PS voorligt.

Tegelijkertijd ligt dan de actualisatie van het MIPP (Meerjaren Integrale Planning Projectbijdragen) als onderdeel van het Meerjarenperspectief Ontwikkelbedrijf voor. Indien in het kader van de actualisatie van het MIPP besluitvorming over een MIPP-sleutelproject dient plaats te vinden, dan kan het eventuele voorstel voor het beschikbaarstellen van extra middelen ten laste van de vrije begrotingsruimte worden meegenomen in de eerste bestuursrapportage.

Parallel hieraan stellen wij voor om het karakter van de bestuursrapportage te wijzigen van een voortgangsrapportage naar een afwijkingenrapportage, zodat de focus van Provinciale Staten kan liggen op bijsturing van de bij de begroting gestelde kaders.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

Adaptief programmeren

Tenslotte onderkennen wij de steeds grotere behoefte om ook in onze S&V-cyclus flexibel en adaptief te kunnen inspelen op initiatieven en kansen die zich gedurende het jaar aandienen. Wij werken steeds meer samen met maatschappelijke partners in netwerken. In een samenwerkingsproces bepalen wij gezamenlijk wat de meest effectieve wijze is waarop wij maatschappelijke opgaven kunnen aanpakken en doelstellingen kunnen realiseren.

Dat maakt het niet altijd mogelijk om in onze beleidsprogramma's en in onze begroting van tevoren vast te leggen wat wij als provincie gaan doen om de maatschappelijke opgaven en gestelde doelen te realiseren. Om toch flexibel en snel te kunnen inspelen op initiatieven van buiten, op kansen die zich voordoen en om het samenwerkingsproces met partners niet onnodig te vertragen, is het wenselijk om de autorisatieafspraken tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten en de wijze waarop GS zich daarover verantwoordt te heroverwegen.

Wij denken daarbij onder meer aan:

- het autorisatieniveau terugbrengen van productgroepniveau naar programmaniveau; dit is tevens meer in lijn met de regelgeving uit het BBV. Hierbij kan overwogen worden de begroting in te delen in een (iets) groter aantal programma's dan de huidige zes;
- het onderverdelen van de begroting in een exploitatiedeel en een investeringsdeel/-programma waarvoor verschillende, op dat onderdeel toegespitste afspraken kunnen gelden;
- verdere doorontwikkeling van de MIPP-systematiek voor sleutelprojecten (Meerjaren Integrale Planning Projectbijdragen).

Bijlage

Overzicht van en toelichting op aflopende activiteiten en capaciteit.

Datum

26 februari 2019

Documentnummer

GS : 4482806

PS : 4487052

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw M.C.A. Buuron, (073) 680 88 21,
mbuuron@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer B.P. Schemmekes, (073) 681 20 58,
bschemmekes@brabant.nl.